

Chamamos cuadrilátero a unha figura poligonal pechada e composta por catro lados e catro ángulos.

Clasificámo-los cuadriláteros en función do paralelismo entre os seus lados. Se existe paralelismo entre os dous pares de lados opostos reciben o nome de **paralelogramos**. Se os paralelos son un par de lados, **trapezios**. Se ningún, **trapezoides**.

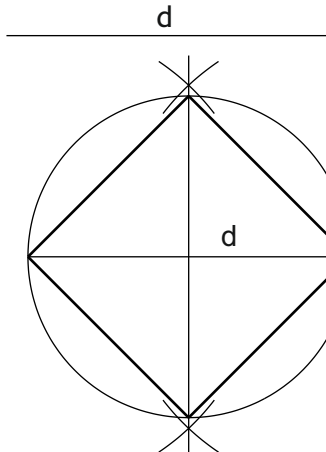
CONSTRUCCIÓN DE CUADRILÁTEROS

Necesitamos 5 datos para construír un cuadrilátero, explícitos ou implícitos (cadrado significa catro lados iguais e perpendiculares entre sí e catro ángulos de 90°).

CADRADOS

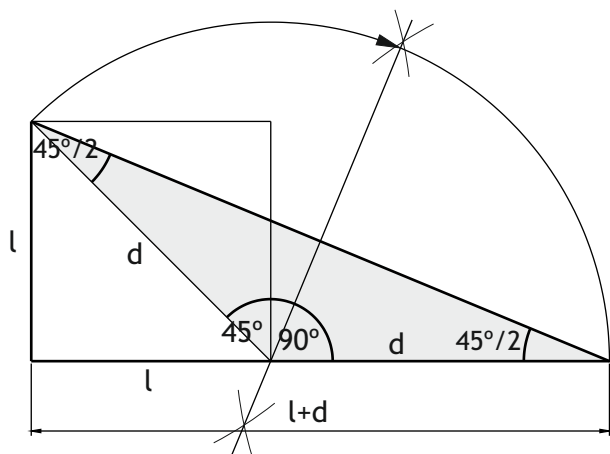
Cuadrilátero paralelogramo (dúas parellas de lados paralelos), catro lados iguais, catro ángulos rectos, diagonais iguais que se cortán nos respectivos puntos medios formando un ángulo recto e dividen ó cadrado en dous e catro triángulos rectángulos.

- Debuxar un cadrado do que coñecemos a diagonal d .

Unha diagonal divide a un cuadrilátero en dous triángulos. No caso dun cadrado estes son rectángulos (e isósceles) e a diagonal é a hipotenusa común. Se determinamos o punto medio da diagonal podemos debuxar os arcos capaces dos ángulos rectos, situados na mesma circunferencia.

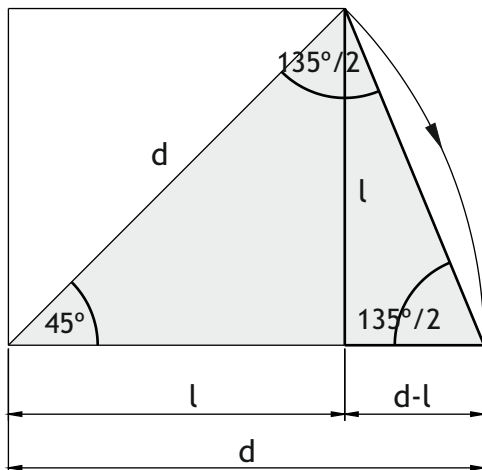
- Debuxar un cadrado do que coñecemos a suma do lado e a diagonal $d+l$.

Se nun cadrado engadimos a diagonal ó lado podemos formar un triángulo (gris) isósceles de ángulo desigual $45^\circ+90^\circ$ e ángulos iguais $45^\circ/2$.

Podemos facilmente, co dato $d+l$, contruír o triángulo rectángulo (marcado) de cateto $l+d$ e ángulo $45^\circ/2$ oposto a l . A mediatriz da hipotenusa divide $l+d$ en l e d .

- Debuxar un cadrado do que coñecemos a diferenza entre a diagonal e o lado $d-l$.

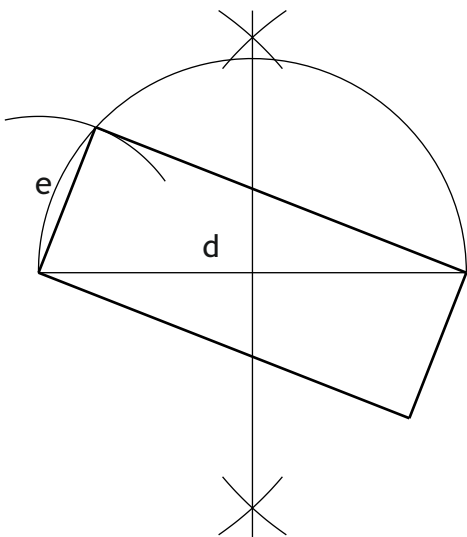

Nun cadrado superpoñemos a diagonal ó lado formándose un triángulo isósceles (gris) de lados iguais d , ángulo desigual 45° e desiguais $135^\circ/2$. Coñecendo como dato a diferenza entre a diagonal e o lado podemos debuxar o triángulo rectángulo (marcado) de cateto $d-l$ e ángulo agudo $135^\circ/2$. O cateto perpendicular a $d-l$ cortará ó ángulo $135^\circ/2$ coa medida do lado l . Mediante paralelas e perpendiculares construiremos o cadrado.

RECTÁNGULOS

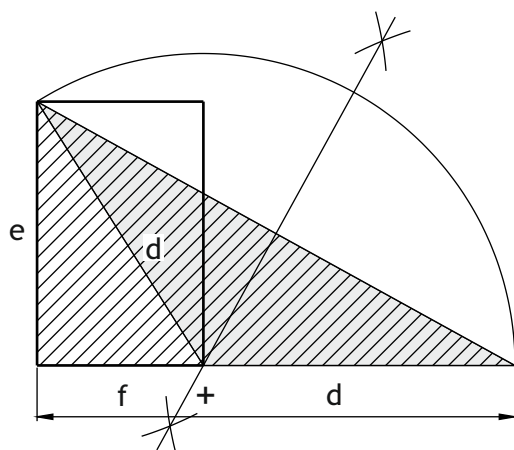
Cuadrilátero paralelogramo (dúas parellas de lados paralelos), lados iguais dous a dous, catro ángulos rectos, diagonais iguais que se cortán formando un ángulo calquera e dividen ó rectángulo en dous triángulos rectángulos.

- Debuxar un rectángulo do que coñecemos a diagonal e un lado.

A diagonal d divide a un rectángulo en dous triángulos rectángulos dos cales é hipotenusa común. Se debuxamos o arco capaz de 90° e o cortamos coa medida do lado e (cateto do triángulo) construímos un dos triángulos, mediante paralelas debuxamos o outro e completamos o rectángulo.

- Debuxar un rectángulo do que coñecemos a suma dun lado e a diagonal $f+d$ e o outro lado e .

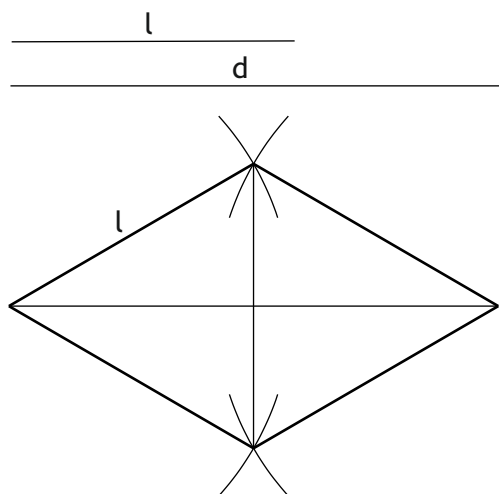

Nun rectángulo engadimos a diagonal d ó lado f , formándose así dous triángulos. Un isósceles (gris) de lados iguais d , no que a mediatriz do lado desigual divide $f+d$ e pasa por un vértice do rectángulo. Outro rectángulo (raiado) de catetos $f+d$ e " e ", sendo a hipotenusa o lado desigual do triángulo isósceles (gris). Cos datos coñecidos podemos construír o triángulo rectángulo e a partir deste o rectángulo.

ROMBOS

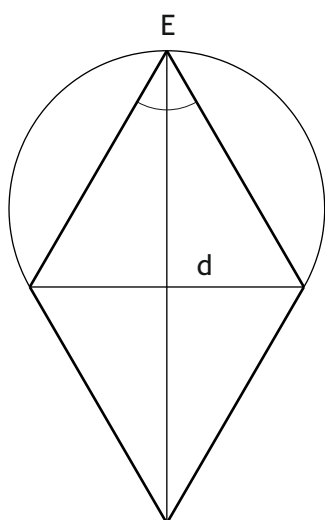
Cuadrilátero paralelogramo (dúas parellas de lados paralelos), catro lados iguais, ángulos opostos iguais, diagonais desiguais que se cortán formando un ángulo recto e dividen ó rombo en dous triángulos isósceles (cada unha delas) e en catro triángulos rectángulos (as dúas).

- Debuxar un rombo do que coñecemos unha diagonal e o lado.

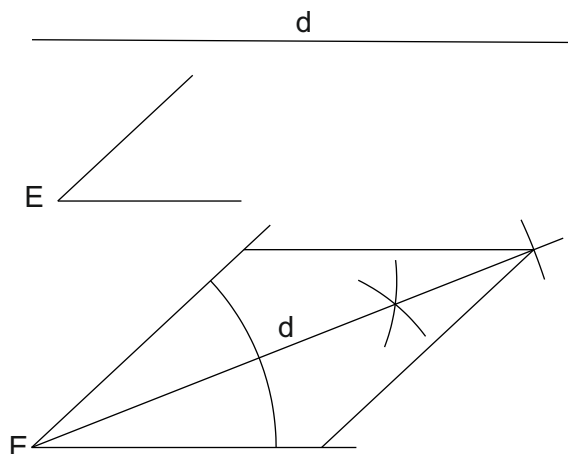
Debuxaremos triángulos isósceles de lado desigual d e lados iguais l , mediante arcos de compás de radio l e centros nos extremos de d .

- Debuxar un rombo do que coñecemos unha diagonal e o ángulo oposto.

Debuxaremos o arco capaz do ángulo E sobre o segmento d . Construímos o triángulo isósceles que ten o vértice E (ángulo desigual) na mediatriz de d . Por paralelas completamos o rombo (paralelogramo).

- Debuxar un rombo do que coñecemos unha diagonal e o ángulo no seus extremos..

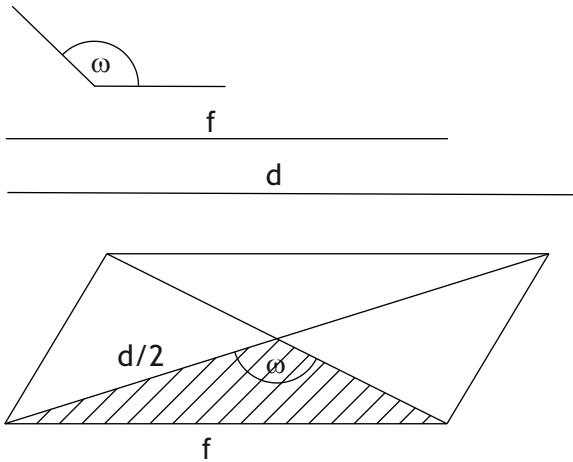

Debuxaremos a bisectriz do ángulo E , sobre a que situamos a lonxitude da diagonal d . Trazamos paralelas ós lados de E polo extremo de d ou a mediatriz da diagonal.

ROMBOIDES

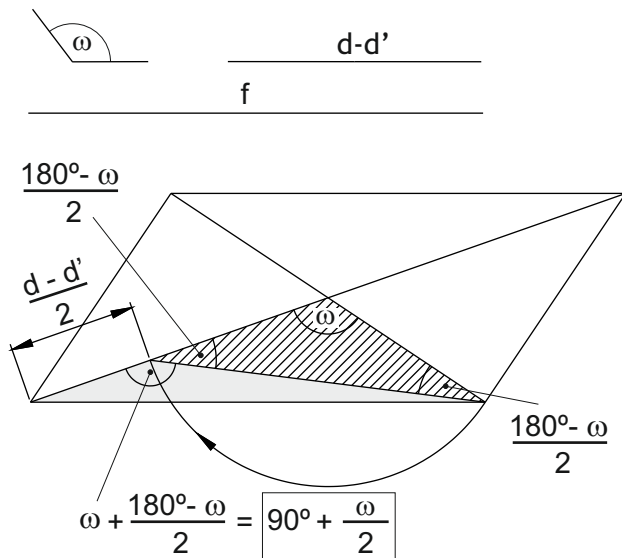
Cuadrilátero paralelogramo (dúas parellas de lados paralelos), lados iguais dous a dous, ángulos opostos iguais, diagonais desiguais que se cortán nos respectivos puntos medios formando un ángulo calquera e dividen ó romboide en dous triángulos acutángulos e dous obtusángulos.

- Debuxar un romboide do que coñecemos un lado, o ángulo que forman as diagonais oposto ó lado e unha diagonal.

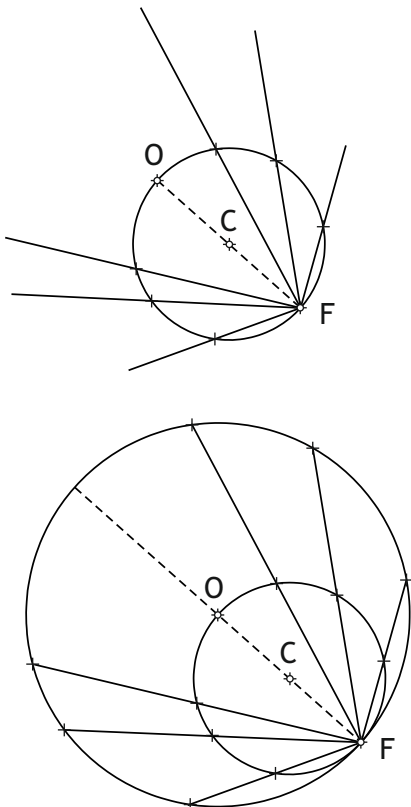
Se observamos a figura, cos datos que se dan podemos debuxar o triángulo raiado de lado f , ángulo oposto ω e lado $d/2$. Unha vez debuxado duplicamos as diagonais para obter os outros dous vértices do romboide.

- Debuxar un romboide do que coñecemos un lado, o ángulo que forman as diagonais oposto ó lado e a diferenza entre as diagonais.

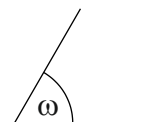
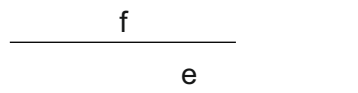
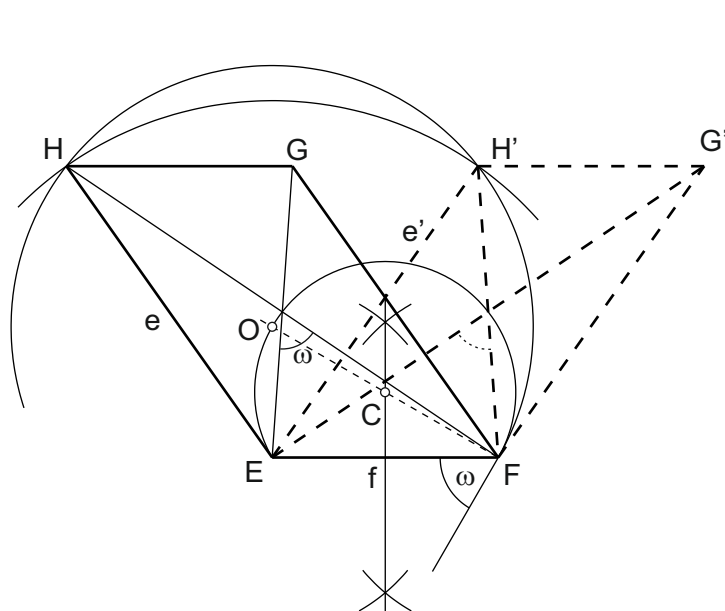

Se nun romboide restamos a semidiagonal menor da semidiagonal maior, fórmase un triángulo (raiado) isósceles de ángulos iguais $\frac{180^\circ - \omega}{2}$, e un triángulo (gris) de ángulo suplementario a éste $90^\circ + \frac{\omega}{2}$ e lados f e $\frac{d-d'}{2}$. Cos datos coñecidos debuxaremos o triángulo (gris), a partir do cal resultará sinxelo construír o romboide.

- Debuxar un romboide do que coñecemos os lados e , f e o ángulo que forman as diagonais ω .

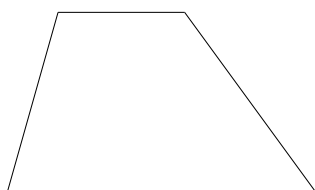
Lembrems a propiedade *lugar xeométrico dos puntos medios das cordas dunha circunferencia trazadas dende un punto dela*. Se coñecemos a circunferencia de centro C que contén ós puntos medios das cordas dunha circunferencia que parten do punto F , podemos determinar o centro O da circunferencia que conterá ós extremos destas cordas. Non temos máis que unir os puntos F e C , e prolongar para cortar á de centro C no punto O .

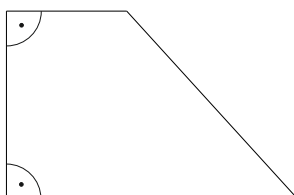
Determinamos o arco capaz do ángulo ω sobre o segmento f . En este arco de centro C está o punto medio da diagonal d (vértice do ángulo ω que forman as diagonais). Achamos O , centro da circunferencia donde se atopará o extremo de d . Pinchando en E , con radio e , determinamos o vértice H . Por paralelas completamos o romboide.

TRAPECIO

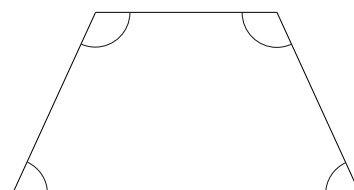
Cuadrilátero que ten dous lados paralelos. Escaleno: catro ángulos diferentes. Rectángulo: dous ángulos rectos. Isósceles: dúas parellas de ángulos iguais e dous lados iguais. As diagonais córtanse nun punto calquera e formando calquer ángulo.

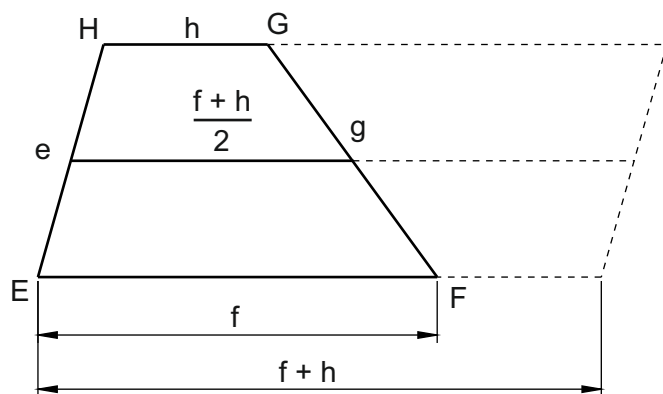
ESCALENO

RECTÁNGULO

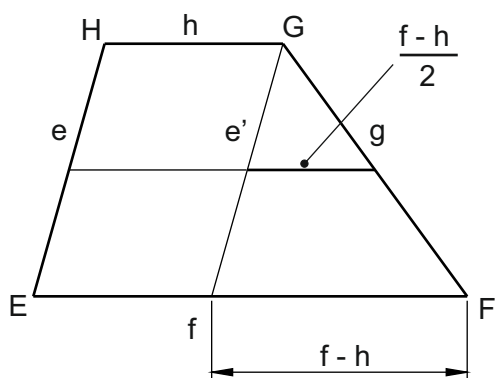

ISÓSCELES

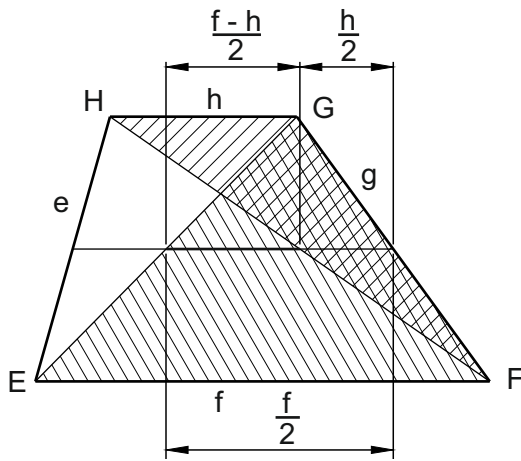
Chamamos base media dun trapezio o segmento paralelo ás bases (lados paralelos f e h) que une os puntos medios dos lados.

Se debuxamos un trapezio igual o primeiro, invertido e adxacente (liña discontinua), fórmase un paralelogramo no que podemos comprobar que a suma das dúas bases medias e igual a suma das bases, logo podemos concluír que a base media dun trapezio mide a semisuma das súas bases.

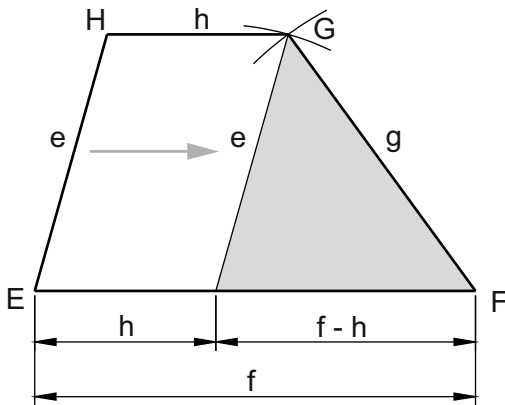
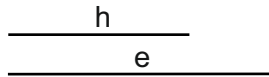
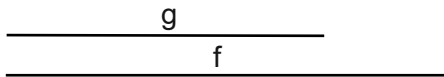
No trapezio da figura debuxamos paralela ó lado e polo vértice G , cortando á base media segundo un segmento que mide a metade da diferenza das bases.

(Observemos que este segmento é base media dun triángulo de base $f - h$).

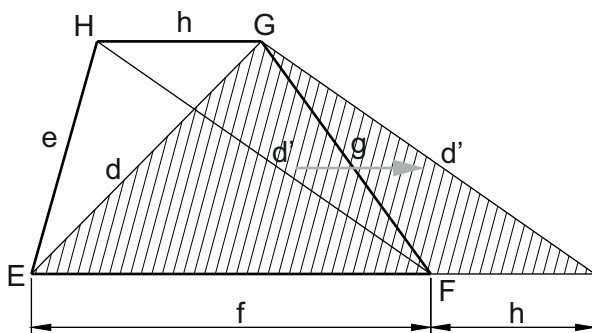
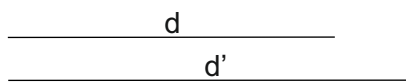
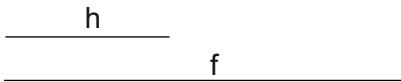
As diagonais dun trapezio cortan a base media segundo un segmento de medida a semidiferencia das dúas bases. (Observemos as bases medias respectivas ós triángulos raiados).

- Debuxar un trapezio do que coñecemos os lados e , f , g e h , sendo f e h as bases (lados paralelos).

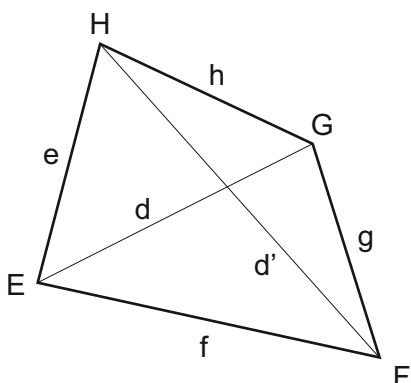
No trapezio da figura trasladamos o lado e ata o vértice G , formándose un triángulo (gris) de lados $f-h$, g e e . Sobre a base maior f debuxamos este triángulo que sitúa o vértice G . Sendo as bases do trapezio paralelas, debuxamos a base menor h e situamos o vértice H .

- Debuxar un trapezio do que coñecemos as bases f , h e as diagonais d e d' .

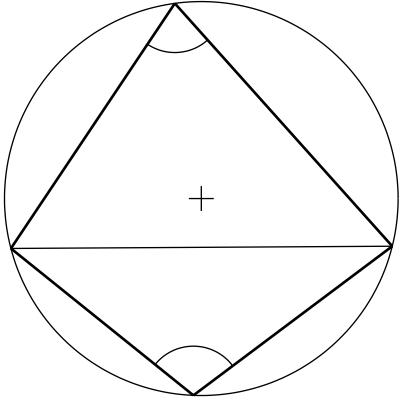
Se no trapezio trasladamos unha das diagonais sobre o vértice G , fórmase o triángulo (raiado) de lados $f+h$, d e d' . Dende o vértice G debuxamos a base h e situamos o vértice H .

TRAPEZOIDES

Cuadrilátero calquera, sen condición de paralelismo entre os seus lados. As diagonais córtanse en calquer punto e formando calquer ángulo.

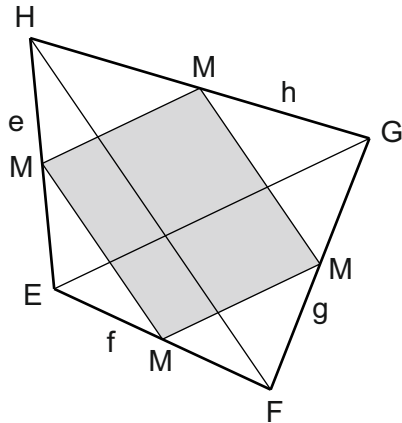
Para construír un trapezoide compre coñecer cinco datos por non existir condición de paralelismo ou angular.

Cuadrilátero inscriptible:

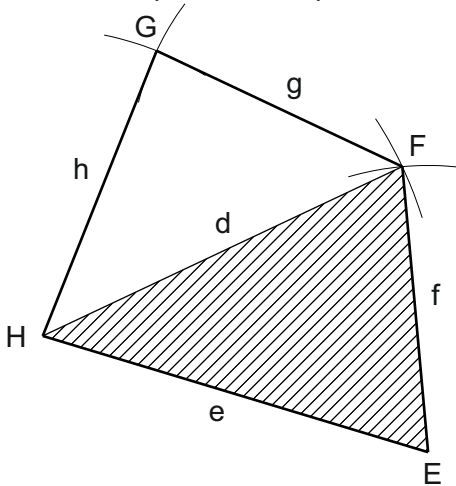
Se nunha circunferencia debuxamos un cuadrilátero inscrito, os ángulos opostos sumarán 180° , posto que os centrais correspondentes suman 360° (a totalidade da circunferencia) e sabemos que os inscritos valen a metade.

Todo cuadrilátero no que os seus ángulos opostos sumen 180° será inscriptible nunha circunferencia.

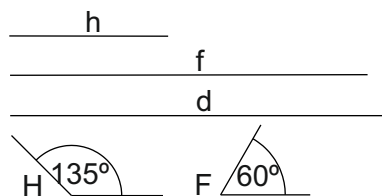
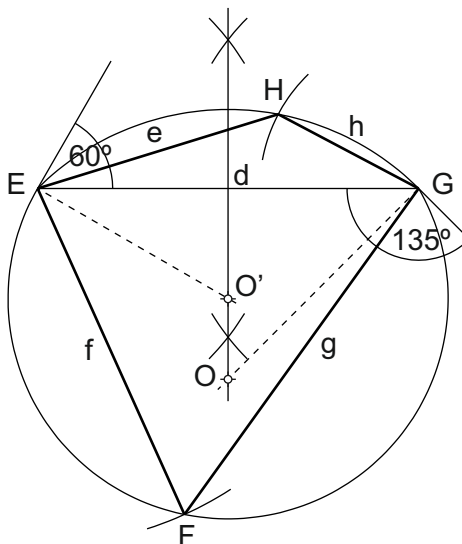
Nun cuadrilátero os segmentos que unen os puntos medios dos lados forman un paralelogramo. Se observamos a figura os segmentos MM son paralelos as diagonais, é dicir, son as bases medias dos triángulos en que as diagonais dividen o cuadrilátero. Como cada diagonal é común a dous triángulos, as bases medias respectivas serán paralelas.

- Debuxar un trapezoide do que coñecemos os lados: e, f, g e h e unha diagonal d.

Comezamos debuxando o triángulo e, f, d, que sitúa o vértice F. Debuxamos de seguido o triángulo d, h, g.

- Debuxar un trapezoide do que coñecemos os lados f e h, unha diagonal d e os ángulos F e H opostos a d.

Debuxamos os triángulos de lado común d e ángulos opostos F e H, mediante dous arcos capaces de 135° e 60° a ambos lados da diagonal. Cortamos ós arcos capaces coas medidas dos lados f e h, e debuxamos o trapezoide.